

Läkartidningen

Organ för Sveriges läkarförbund
Box 5603, 114 86 Stockholm
Besöksadress: Ostermalmsgatan 40

Telefon: 08-790 33 00
Fax: 08-20 76 19 (centralredaktion)
08-20 74 35 (annonser)
E-post: redaktionen@lakartidningen.se
annonser@lakartidningen.se
fornamn.efternamn@lakartidningen.se

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Jonas Hultkvist 08-790 34 61

Medicinsk huvudredaktör
Jan Östergren (internmedicin) 08-790 34 31

Redaktionschef och stf ansvarig utgivare
Karin Bergqvist 08-790 34 91

Medicinsk redaktionschef
Stefan Johansson (pediatrik) 08-790 34 87

Webbchef
Elisabet Ohlin 08-790 34 97

Marknads-/annonstdirektör
Ulf Jansson 08-790 35 47

Medicinska redaktörer
Jon Ahlberg, docent (patientsäkerhet)
Anne Brynolf (studentredaktör)
Margaretha Bågedahl-Strindlund, docent (psykiatri)
Ylva Böttiger, docent (klinisk farmakologi)
Lena Marions, docent (obstetrik och gynekologi)
Louis Riddez, docent (kirurgi)
Carl Johan Sundberg, docent (fysiologi)
Mikael Hasselgren (allmänmedicin)

Sekretariat
Inga-Maj Lagerholm 08-790 34 11
Britt-Marie Ström 08-790 34 79

Administration/ekonomi
Yvonne Bäärnhielm 08-790 34 74

Produktion
Marita Arvidsson (grafiker) 08-790 34 72
Mats Kardell (IT) 08-790 33 38
Bo Svensson (IT) 08-790 33 19

Grafik: Typoform (där inget annat anges)

Redaktion
Björn Enström (webbredaktör) 08-790 34 81
Doris Francki (medicinsk redigering)
08-790 34 67

Sara Gunnarsdotter (reporter) 08-790 34 10
Sara Holfve (AD) 08-790 34 63
Jarl Holmén (medicinsk terminologi, korrektur) 08-790 34 64
Gabor Hont (kultur) 08-790 34 80
Carin Jacobsson (meddelanden) 08-790 34 78
Ewa Knutsson (medicinsk redigering)
08-790 34 83
Jan Lind (debatt) 08-790 34 84
Michael Lövtrop (reporter) 08-790 35 26
Marie Närlid (reporter) 08-790 34 29
Madeleine Ramberg Sundström (redigering)
08-790 34 82
Birgit Wilhelmson (medicinsk redigering)
08-790 34 94

Marknads- och annonsavdelning
Britt-Marie Aronsson (annonskoordinator)
08-790 34 95
Irene Balsam (annonservice) 08-790 34 90
Eva Larsson (säljare) 08-790 35 06
Göran Sterner (säljare) 08-790 35 03
Vivan Streng (annonservice) 08-790 34 73

Prenumerationsavdelningen
Hélène Engström 08-790 33 41
pren@lakartidningen.se

Läkartidningen Förlag AB
Håkan Wittgren (vd)

TS-kontrollerad upplaga: 40 900 ex
ISSN: 0023-7205 (pappersutgåva)
1652-7518 (webbupplaga)

Tryckeri Sörmlands Grafiska AB

Ledare

3107 Fullmäktige väljer inför framtiden *Eva Nilsson Bågenholm*

reflexion

3104 Läkekonst i en säkrare vård
Jan Östergren

It debatt

3108 Ordförandekandidaternas programförklaringar *Jag kommer att tala för hela Läkarförbundet* *Marie Wedin*

Jag vill förnya Läkarförbundet
Heidi Stensmyren

aktuell t

3110 Planering för patientens hemgång
börjar direkt

3112 Regeringen värnar specialiteten
allmänmedicin

3113 Vården kan göra mer för att minska ojämlikheten

3114 Frustrerad profession krävde besked om IT

3115 »Sociala medier bra för vården«

3116 Regeringens missbruksutredare«
Låt landstingen ansvara för beroendevården

3118 Central finansiering kan förbättra behandling av sällsynta sjukdomar

medicinsk kommentar

3120 Insulinpump med glukosensor
vid typ 1-diabetes fungerar bra. Men ännu en bit kvar till den konstgjorda bukspottkörteln *Erik Moberg*

nya rön

3122 Vätsketerapi under kirurgi kan styras med pulsoximetri *Robert Hahn*

Måttligt ökad risk för gravida kvinnor
med IBD *Olof Stephansson, Jonas FLudvigsson*

3123 Hormonbehandling vid prostatacancer ger viss ökning av risken för hjärtsjukdom *Pär Stattin*

Foto: Lena Garnold

AKTUELLT Läkartidningen på medicinska riksstämman. Sidan 3113

Alkohol farligaste drogen *Anders Hansen*

3124 Risker med kortvarig opiatsubstitution *Karin Sundström*

Högt CRP och lågt albumin varnar för ökad dödlighet vid PEG-operation
John Blomberg, Jesper Lagergren

kl inik och vetenskap

3125 Originalstudie *Läkarintyg om bedömning av arbetsförmåga klarar inte alltid rättslig prövning. Svårt för läkaren att förstå juridik – och för juristen att förstå medicin* *Ruth Mannelqvist, Berndt Karlsson, Bengt Järholm*

3128 Klinisk översikt *Goda möjligheter att rekonstruera greppfunktionen vid tetraplegi. Vårdinsatser i ett livslångt patientperspektiv efter halsryggmärgsskada* *Jan Fridén, Carina Reinholdt, Ann-Sofi Lamberg, Johanna Wangdell*

3134 Vårdutveckling *Nödväntigt förstå sammanhanget när evidens ska tillämpas i vården* *Ragnar Levi, Lars Wallin, Johan Thor*

3138 Rapport *Skattning av njurfunktion – oklart vad som är bästa metod. Bakgrund till SBU:s granskning av endogena markörer* *Carl-Gustaf Elinder, Susanne Vilhelmsdotter Allander, Nasim Farrokhnia*

Läkartidningen

En studie av sjukförsäkringens arbetsförmågebegrepp har medicinska intyg i förvaltningsdomstol granskats. Studien visar att läkare kan ha svårt att förstå juridik och att jurister kan ha svårt att förstå medicin.

Sidan 3125 Foto: Sara Holfve och IBL Bildbyrå

3141 Fallbeskrivning Nyföddts stortår kan avslöja allvarlig diagnos. Fibrodysplasia ossificans progressiva kan ge svår invalidisering *Eric Ronge*

patientsäkerhet

3144 Läkemedelsbehandling av äldre kräver särskild kunskap och omsorg

debatt och brev

3146 Ändra inte blodtrycksgränsen vid diabetes! *Staffan Björck*

3147 Svensk förening för diabetologi: Ingen anledning ändra aktuell rekommendation *Mona Landin-Olsson*

3148 Dexametason ska ges vid meningit hos barn och vuxna *Inge Axelsson*

3149 Kommentar: Betametason accepterat alternativ till dexametason *Magnus Brink, Mats Ericsson, Lars Lindquist, Jan Sjölin, Martin Glimåker*

3150 Underanvändning av cancerläkemedel – ett exempel *Örjan Strannegård, Fredrik B Thorén*

Replik från Svenska melanomstudiegruppen: Mer data om indikationen behövs *Ulrika Stierner, Johan Hansson, Lotta Lundgren, Gunnar Wagenius, Ingrid Ljuslinder, Mats Breiwald, Thomas Walz, Christer Lindholm*

3151 Stressnivån hos amerikanska och

KULTUR Patientens smärta värker sig in i vardagen och gör livet mindre och mindre. Krönika på sidan 3156

svenska studenter – några lärdomar *Erik Hagman, Stefan Olsson Hau, Lisbeth Slunga Järholm*

3152 Är regeringen och Läkarförbundet ense om att förtränga dem med funktionshinder? *Karl Grunewald*

Replik: Vi fokuserar på de äldres vård – av goda skäl *Eva Nilsson Bågenholm*

kultur

3153 Nyttigt med Kierkegaard inom den palliativa vården? *Niels Lynøe*

3156 Krönika

3158 Medicinens språk

3159 lediga tjänster

3162 platsannonser

3172 meddelanden

3174 information från läkarförbundet

endast på webben

Fler artiklar på Lakartidningen.se

Rättelse

I artikeln »FN kritiskt till Sveriges vård av papperslösa«, som publicerades i LT 2010;107(48):3025, gav vi Thomas Flodin fel titel. Flodin är styrelseledamot i Läkarförbundets centralstyrelse.

Förra veckans webbfråga

BORDE ALLA BARN VACCINERAS MOT VATT-KOPPOR? (Läs rapporten i LT nr 48 sidan 3040-3.)

Ja		52 %
Nej		34 %
Vet ej		14 %

389 hade svarat den 6 november kl 11.00.

Artiklar märkta med R-sigillet har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

reflexion

Läkekonst i en säkrare vård

Ett av medicinska riksstämmans teman i år var »Läkekonst i en säkrare vård«. Stämman är ett bra utbildningstillfälle inte minst för kliniskt verksamma läkare. Vardagen erbjuder kanske ett lärande i den kliniska verksamheten, men det behövs nog att man ibland får en sammanhängande tid för uppdateringar och reflexion. Må det vara för bara en halvdag, men gärna några dagar.

Men hur fungerar grundutbildningen för läkare i dag? Får vi i framtiden läkare som erbjuder en säker vård med god läkekonst, och hur hänger dessa båda begrepp ihop?

Läkarutbildningen för ett antal decennier sedan var i första hand inriktad på att förmedla medicinsk kunskap, och den lyckades nog väl med detta. Min åsikt är att vi generellt har en hög medicinsk kunskapsnivå i dagens läkarvård i Sverige som möjliggör den relativt patientsäkra vård vi har. Jag menar nämligen att medicinsk kunskap är en grund-

förutsättning för patientsäkerhet i dess vidare mening.

Men hur blev det med läkekonsten? De flesta av dagens verksamma läkare har nog fått tillägna sig läkekonst genom att följa goda exempel snarare än genom organiserad utbildning. I dagens läkarutbildning tillgodoses moment som den goda konsultationen, samtalsteknik, professionell utveckling och etik på ett mer utvecklat och systematiskt sätt. Det tycker jag är bra. Men det är lika viktigt att vi ger studenterna en tillräcklig biologisk kunskapsbas med förståelse för grundläggande medicinska sammanhang. Utan förståelse för dessa finns nämligen risk för att patienter inte får ett säkert omhändertagande. ■

Förra veckans reflexion fick fel avsändare. »Hippokrates och bloggar« författades av *Stefan Johansson, Läkartidningens medicinska redaktionschef.*

»De flesta av dagens verksamma läkare har nog fått tillägna sig läkekonst genom att följa goda exempel snarare än genom organiserad utbildning.«

Jan Östergren
medicinsk
huvudredaktör

jan.ostergren@lakartidningen.se